

**Teze vyhlášek k provedení zákona
o správě informací o stavbě, informačních modelech stavby a vystavěného prostředí a o změně
některých zákonů (dále jen „návrh zákona“)**

I. Zákonné zmocnění

I.1. Zákonné zmocnění pro Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále „ministerstvo“)

Ustanovení § 18 návrhu zákona obsahuje zmocňovací ustanovení pro ministerstvo, aby vyhláškou stanovilo

- a) podrobnosti obsahu informačního modelu stavby a pravidla pro jeho tvorbu, sdílení a užívání a jednotné standardy a postupy pro správu informací o stavbě,
- b) obsah, rozsah a strukturu informačního kontejneru pro jednotlivé účely,
- c) požadavky na obsah a tvorbu datového standardu stavby,
- d) technické a provozní požadavky na společné datové prostředí.

K tomuto záměru plánuje ministerstvo vydat jednu vyhlášku, která obsáhne všechny čtyři oblasti vymezené pro úpravu podzákonným předpisem v zákoně. Účinnost vyhlášky je plánována spolu s návrhem zákona, tzn. k 1. červenci 2025.

I.2. Zákonné zmocnění pro Český úřad zeměměřický a katastrální (dále „Úřad“)

Ustanovení § 18 návrhu zákona obsahuje zmocňovací ustanovení pro Úřad, aby vyhláškou stanovilo

- a) podrobnosti vymezení obsahu základního modelu vystavěného prostředí, pravidla pro jeho tvorbu a správu;
- b) pravidla pro tvorbu a správu doplňku informačního modelu vystavěného prostředí;
- c) rozdělení údajů základního modelu vystavěného prostředí na veřejné a neveřejné;
- d) formy a podmínky zpřístupňování údajů a výměnný formát informačního modelu vystavěného prostředí.

K tomuto záměru plánuje Úřad vydat jednu vyhlášku, která obsáhne všechny čtyři oblasti vymezené pro úpravu podzákonným předpisem v zákoně. Účinnost vyhlášky je plánována k datu účinnosti části zákona týkající se informačního modelu vystavěného prostředí, tj. k 1. červenci 2030.

II. Teze vyhlášek

II.1. Teze vyhlášky v gesci ministerstva

Hlavním cílem vyhlášky je zprostředkovat maximální množství relevantních, standardizovaných a aktuálních informací o stavbě k naplnění účelu zákona, tedy k vytváření informační základny pro hospodárnou a účelnou přípravu, provádění, údržbu, užívání, provádění změn a odstraňování stavby (dále jen „nakládání se stavbou“).

Za tímto účelem mají být stanoveny jednotné standardy a postupy pro vytváření informačního modelu stavby, které umožní spravovat údaje o stavbách. Standardizované informační modely staveb jsou pak i jedním ze základních informačních zdrojů pro postupné zavedení informačního modelu vystavěného prostředí, který je též v návrhu zákona definován.

Ad a) Podrobnosti obsahu informačního modelu stavby a pravidla pro jeho tvorbu, sdílení a užívání a jednotné standardy a postupy pro správu informací o stavbě

K obsahu informačního modelu stavby:

Podle návrhu zákona má informační model stavby obsahovat zejména:

- a) ucelenou část reprezentující prostorové uspořádání a charakteristiky stavby, jejích konstrukcí a prvků ve strukturované podobě (dále jen „digitální model stavby“),
- b) informace o harmonogramu výstavby,
- c) informace o podmínkách povolení záměru,
- c) informace o investičních nákladech stavby,
- d) informace vztahující se k provozu a údržbě stavby,
- e) dokumentaci stavby podle jiných právních předpisů,
- f) vybrané informace o smluvních ujednáních nebo o úkonech týkajících se stavby,
- g) informace o změnách dokončené stavby.

Prováděcí vyhláška bude stanovovat podrobnosti obsahu a pravidla pro tvorbu, sdílení a užívání informačního modelu stavby. Základní podmínkou bude využívání otevřených formátů dat. Konkrétní úprava struktury a formátu dat bude provedena tak, aby bylo možné ji přizpůsobovat postupu digitalizace a využití datového standardu stavby.

Standardy a postupy pro správu informací budou popsány pomocí specifikace dat o projektu, sledovaných milníků v průběhu stavebního projektu jako součástí popisu projektu a dále rozsahu informací dalších dokumentů popisujících průběh projektu v digitálním prostředí.

Ad b) Obsah, rozsah a struktura informačního kontejneru pro jednotlivé účely

Návrh zákona předpokládá, že informační model stavby obsahuje vybrané sady informací, které tvoří jeho ucelené části. Vybraná sada informací se nazývá informační kontejner. Návrh zákona předpokládá povinnost pořizovat informační kontejnery pro následující účely:

- povolení stavby;
- provádění stavby;
- kolaudaci stavby;
- převzetí, správu a užívání stavby nabyté výstavbou;
- převzetí, správu a užívání stavby nabyté jinak než výstavbou;
- doložení skutečného stavu stavby.

Obsah a rozsah a struktura jednotlivých informačních kontejnerů se bude lišit v závislosti na účelu jejich užití.

Prováděcí vyhláška bude stanovovat základní strukturu jednotlivých informačních kontejnerů. Bude popisovat rozsah dat, která budou součástí informačního kontejneru pro jednotlivé účely užití. Informační kontejnery, které podléhají jiným právním předpisům, budou doplněny pouze o ty informace, které součástí kontejnerů vytvořených podle jiných právních předpisů nejsou. Konkrétní

úprava struktury a formátu dat bude uvedena tak, aby bylo možné ji přizpůsobovat postupu digitalizace a využití datového standardu stavby.

Ad c) Požadavky na obsah a tvorbu datového standardu stavby

Podle návrhu zákona se datovým standardem stavby rozumí specifikace požadavků na informace o stavbě vyplývajících z potřeb nakládání se stavbou. Návrh zákona předpokládá, že digitální model stavby, jako součást informačního modelu stavby, se pořizuje elektronicky v otevřeném strojově čitelném formátu v jednotném datovém standardu stavby. Konkrétní požadavky na jeho obsah a tvorbu pak stanoví vyhláška.

Vyhláška stanoví základní strukturu datového slovníku a datového standardu stavby. Datový standard stavby bude stanoven objednatelům jako specifikace požadavků na informace dle jím požadovaných účelů užití, zohledňující kategorii stavby, klasifikační kontext, milníky projektu od návrhové fáze přes fázi provozování až po fázi odstraňování stavby a aktéry, kteří jsou do procesu celého životního cyklu stavby zapojeni. Datový standard stavby vychází z datového slovníku.

Datový slovník vytvořený pro účel tvorby datového standardu stavby vyhláška stanoví jako centralizované úložiště informací o datech, jako jsou informace o jejich významu, vztazích k jiným datům, původu, použití a formátům, které se vztahují ke stavebním předmětům. Principy datového slovníku a specifikace požadavků z něj budou stanoveny na bázi otevřených standardů openBIM.

Vyhláška stanoví stavební předmět jako jakoukoliv část vnímatelného nebo myslitelného světa, která je předmětem zájmu v kontextu stavebního procesu. Ke stavebnímu předmětu jsou vázány všechny vlastnosti, jejichž hodnoty je třeba uvést z důvodu požadavku na informace, byť v jediné kombinaci kategorie stavby, klasifikačního kontextu, účelu užití, milníku či aktéra.

Dále vyhláška stanoví postup pro řešení požadavků na doplnění či úpravy částí obsahu datového slovníku, respektive datového standardu stavby.

Ad d) technické a provozní požadavky na společné datové prostředí (CDE).

Zadavatel je povinen využívat pro sdílení a předávání informací spojených s celým životním cyklem stavby a vzájemnou komunikaci účastníků projektů společné datové prostředí (dále označované zkratkou CDE, z anglického Common Data Environment). CDE umožňuje všem účastníkům projektu vkládat, aktualizovat, sdílet a archivovat modely, dokumenty, jiné soubory, vzájemnou komunikaci a digitální záznamy o průběhu dohodnutých procesů vztahujících se k projektu.

Vyhláška stanoví technické a provozní požadavky na společné datové prostředí v členění odpovídajícím jeho alternativnímu poskytování objednatelům (zadavatelům) nebo dodavateli (zhotovitelem), včetně požadavků platných společně, tedy ve třech částech.

Pro případ poskytování společného datového prostředí objednatelům budou technické a provozní požadavky především aplikovat nezbytné související požadavky na veřejné zadavatele a zahrnovat specifikaci uživatelského prostředí a zajištění uživatelské podpory v českém jazyce. Poskytování společného datového prostředí objednatelům bude pro další účastníky projektu bezplatné, včetně poskytnutí otevřeného rozhraní pro programování aplikací (open API).

V případě poskytování společného datového prostředí dodavatelem (zhotovitelem) vyhláška stanoví minimální technické a provozní požadavky s vyloučením požadavků na integraci s interními informačními systémy veřejného zadavatele.

Společně platné budou stanoveny požadavky na správu informací.

II.2. Teze vyhlášky v gesci Úřadu

Hlavním cílem vyhlášky je zprostředkovat maximální množství relevantních, standardizovaných a aktuálních informací pro vytváření informační základny pro hospodárnou a účelnou správu a rozvoj vystavěného prostředí. Za tímto účelem je nutné konkretizovat pravidla pro jeho tvorbu a správu a v případě základního modelu také obsah.

Vyhláška stanoví konceptuální model pro modelování vystavěného prostředí, který bude založen na mezinárodním standardu CityGML (3.0). Výměnný formát základního modelu vystavěného prostředí i doplňkového modelu vystavěného prostředí na něj budou navazovat. V rámci pravidel pro tvorbu a správu základního i doplňkových modelů vystavěného prostředí vyhláška určí způsob jednotné správy slovníku a ontologie pojmů využívaných v základním i rozšířených datových modelech a způsob zajištění jejich metadatového popisu.

Vyhláška dále stanoví pro základní model vystavěného prostředí výčet typů objektů, způsob jejich geometrické reprezentace a jejich vlastností.

Vyhláška určí pravidla pro správu a aktualizaci údajů o objektech základního modelu vystavěného prostředí, zejména způsob jejich pořízení včetně převzetí z jiných ISVS, aktualizace a zánik.

Vyhláška stanoví způsob přebírání údajů o objektech vystavěného prostředí z informačního systému DSŘ, komponenty IS IČS (registru staveb) včetně jejich geometrické části, je-li dostupná dokumentace zpracované metodou BIM podle platného DSS.

Vyhláška stanoví pravidla identifikace objektů a zajištění jejich propojitelnosti s údaji jiných ISVS, zejména základními registry a DTM krajů.

Vyhláška stanoví povinné náležitosti pro integrační rozhraní do ISVS poskytovaných informačními systémy pro správu základního a rozšířených modelů vystavěného prostředí a způsob zpřístupnění a ochrany těchto integračních rozhraní.

V rámci pravidel pro správu základního modelu vystavěného prostředí vyhláška stanoví základní požadavky na udržitelnost kvality jeho obsahu a související pravidla pro organizační a časové zabezpečení jeho správy a údržby.

V souladu s vymezením obsahu základního modelu vystavěného prostředí a s pravidly pro jeho tvorbu a správu vyhláška stanoví návazná pravidla pro tvorbu a správu doplňku informačního modelu vystavěného prostředí s ohledem na zákonem stanovené široké určení jeho správců a účelů užití.

Vyhláška dále stanoví pravidla pro rozdělení údajů základního modelu vystavěného prostředí na veřejné a neveřejné a jejich konkrétní rozdělení pro jeho objekty a jejich základní údaje (formou přílohy vyhlášky nebo odkazem na otevřenou formální normu ve správě Zeměměřického úřadu).

V návaznosti na obecná pravidla a právní předpisy v oblasti správy a sdílení dat veřejné správy včetně prostorových dat a služeb nad prostorovými daty v souladu s principy národní infrastruktury pro prostorové informace stanoví vyhláška formy a podmínky zpřístupňování údajů a výměnný formát informačního modelu vystavěného prostředí. Základní podmínkou bude využívání otevřených formátů dat.

S ohledem na návrh odložené účinnosti Hlavy III zákona ukotvující informační model vystavěného prostředí o 5 let jsou tyto teze zpracovány v obecnější rovině. V nadcházejícím období budou zpřesněny i na základě získaných zkušeností z probíhajících a připravovaných opatření v rámci GeoInfoStrategie2020+ nebo Koncepce zavádění BIM v České republice a dalších aktivit.